

Aldring og helse
Nasjonalt senter

Demens Forebygge, kurere, diagnostisere.

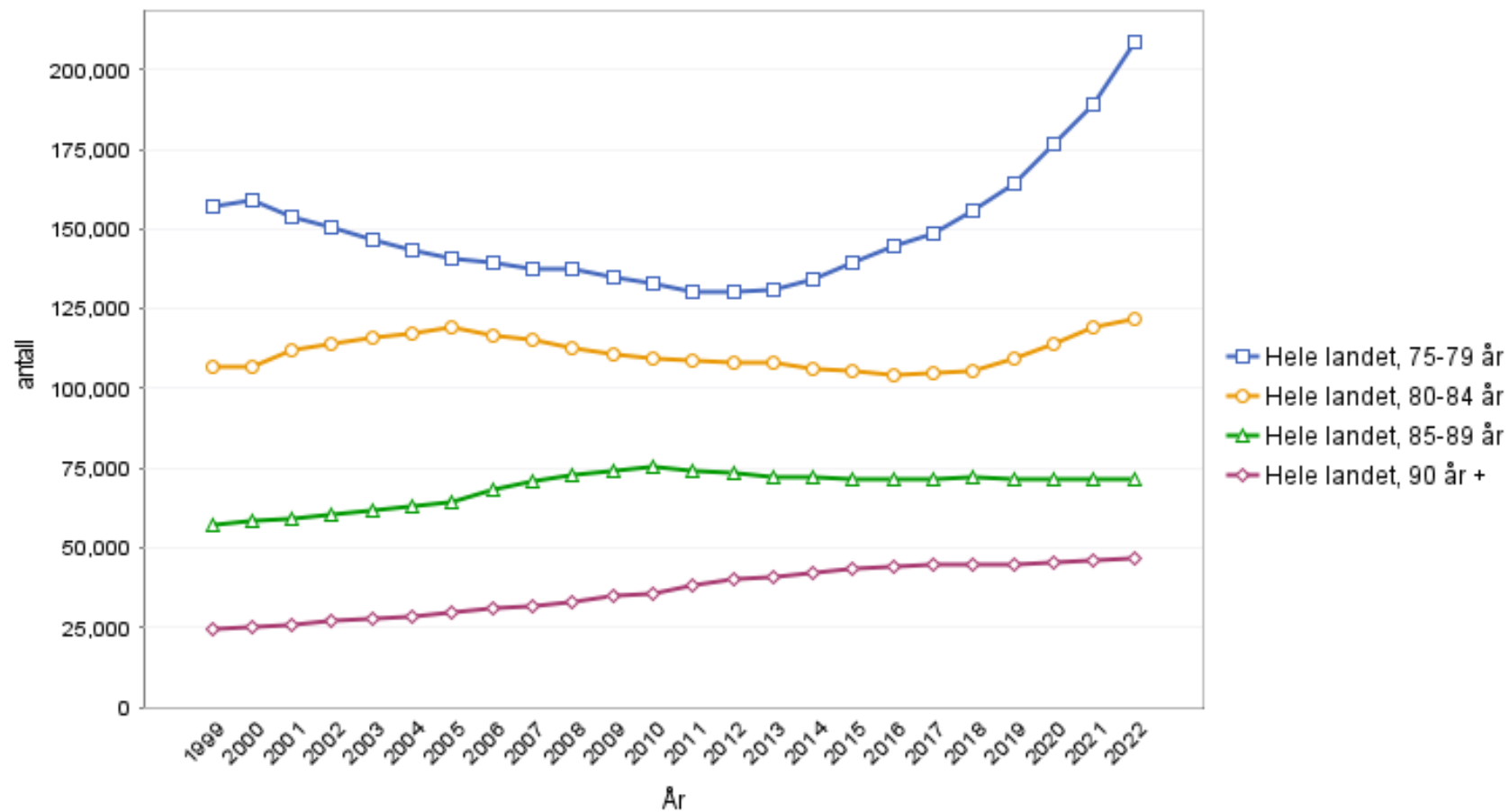
Geir Selbæk

Forskningsjef Aldring og helse

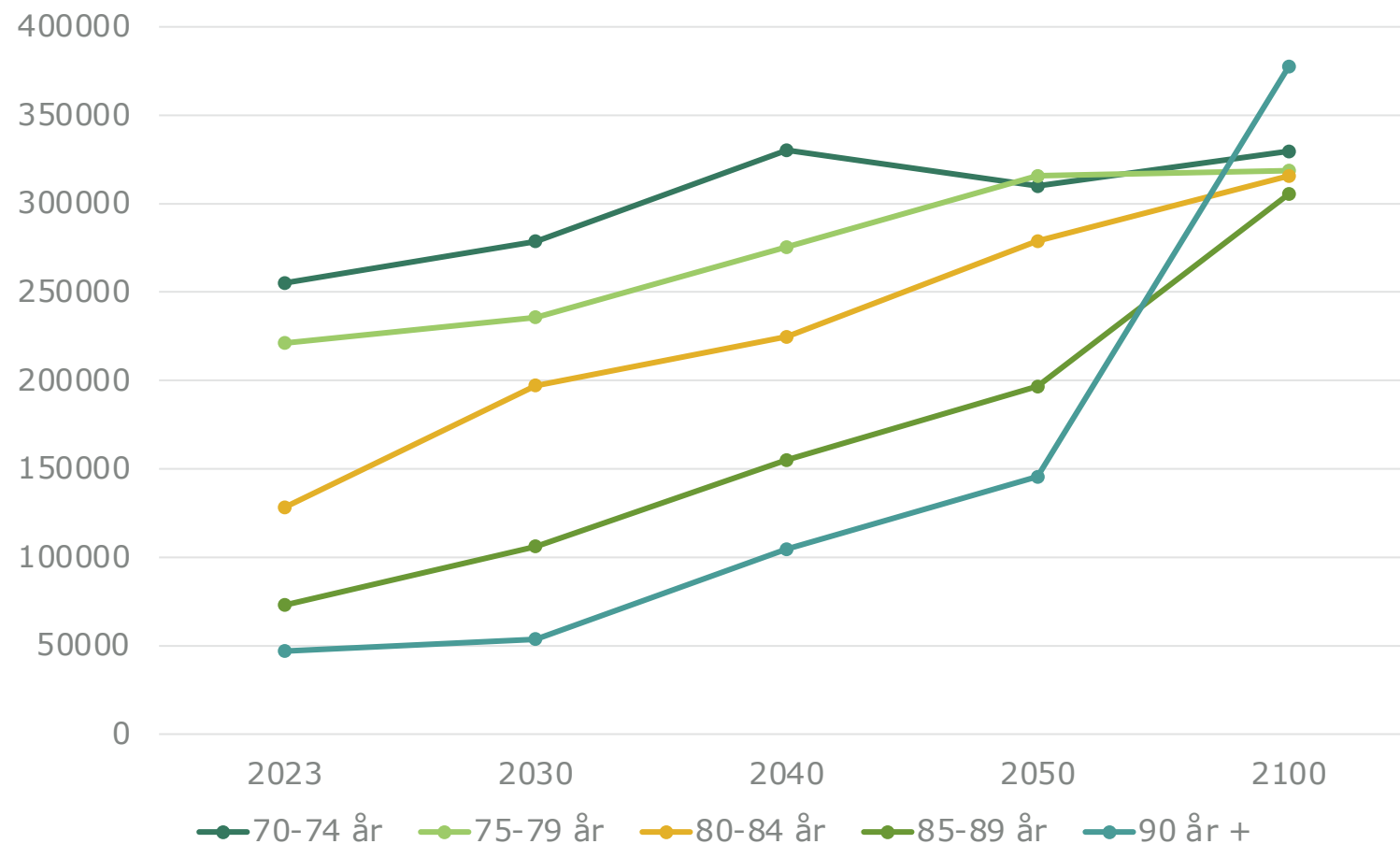
Professor UiO

Eldreølge?

Bølgen har ikke startet for alvor

Det er ingen bølge

Aldring og helse
Nasjonalt senter

Hva er demens?

Og hvilke sykdommer kan gi demens?

Demens

- Kognitiv svikt
 - Sammenlignet med andre med samme alder og utdanning
 - Sammenlignet med seg selv
- Påvirkning av funksjon
- Ingen annen tilstand

Sykdommer

- Alzheimer
- Vaskulær demens
- Lewy-legeme-demens
 - Parkinson
- Pannelappsdemens

Aldring og helse
Nasjonalt senter

Forekomst av demens I dag og i fremtiden

Helseundersøkelsen i Trøndelag

NAVN:
Utdanning (i år):
Kjønn:

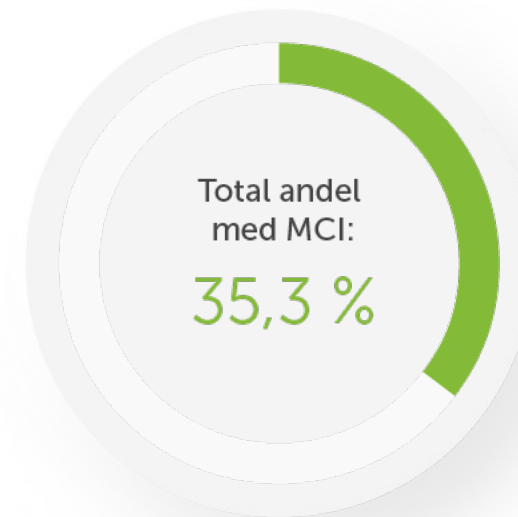
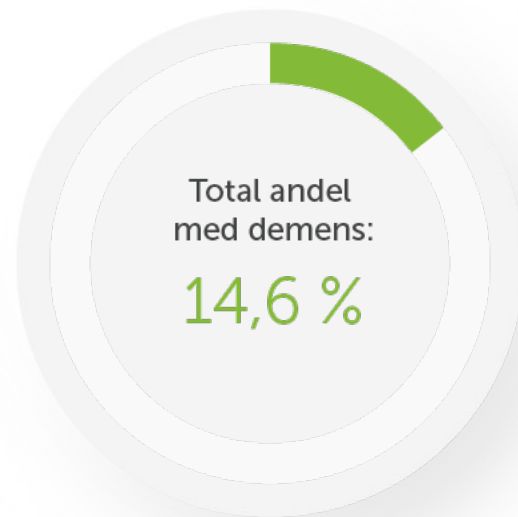
Fødselsdato:
DATO:

MoCA

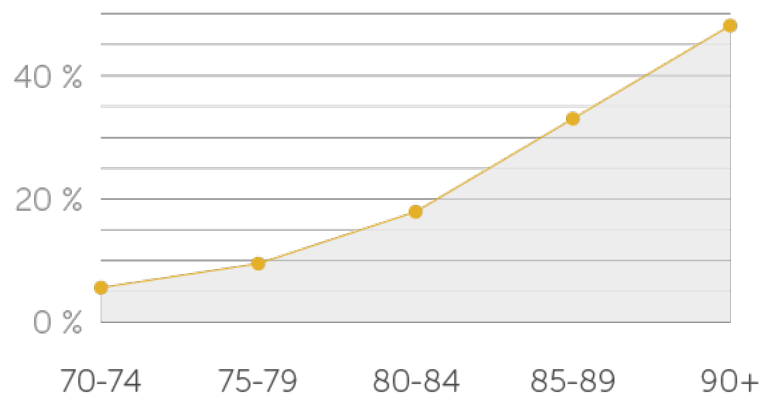
- Donald Trump 30 points

VISUOKONSTRUKTIV/EKSEKUTIV		Kopier kube (1 poeng)						Tegn en klokke (ti over elleve) (3 poeng)			POENG		
											___/5		
BENEVNING													
											___/3		
HUKOMMELSE		Les ordene, forsøksperson må gjenta dem. Gjør to forsøk, selv om første forsøk gjennomføres helt riktig. Gjør gjenkalling etter 5 minutter.						ANSIKT	FLØYEL	KIRKE	TUSENFRYD	RØD	ingen poeng
								1e forsøk					
								2e forsøk					
OPPMERKSOMHET		Forsøksperson skal gjenta i samme rekkefølge. [] 2 1 8 5 4						Les rekken med tall (1 tall/sekund). Forsøksperson skal gjenta i baklengs rekkefølge. [] 7 4 2					___/2
		Les listen med bokstaver. På hver bokstav A skal forsøkspersonen banke på bordet med hånden sin. Ingen poeng ved 2 feil. [] F B A C M N A A J K L B A F A K D E A A A J A M O F A A B											___/1
		Serrell subtraksjon med 7, begynnende med 100 [] 93 [] 86 [] 79 [] 72 [] 65						4 eller 5 riktig: 3 png 2 eller 3 riktig: 2 png 1 riktig: 1 png 0 riktig: 0 png					___/3
SPRÅK		Gjenta etter meg: Jeg vet kun at det er Jon som skal hjelpe i dag. []						Katten gjemte seg alltid under sofaen når det var hunder i rommet. []					___/2
		Ordflytt: Si så mange ord du kan komme på som begynner med F innenfor ett minutt. [] _____ (N ≥ 11 ord)											___/1
ABSTRAKSJON		Likhet mellom for eksempel en banan og en appelsin = frukt [] tog – sykkel [] klokke – linjal											___/2
UTSATT GJENKALLING		Ord skal gjenkalles uten stikkord						ANSIKT	FLØYEL	KIRKE	TUSENFRYD	RØD	Kun poeng for gjenkalling uten stikkord.
Frivillig		Kategori-stikkord											
		Multiple-choice stikkord											
ORIENTERING		[] Dato		[] Måned		[] År		[] Ukedag		[] Sted		[] By	___/6

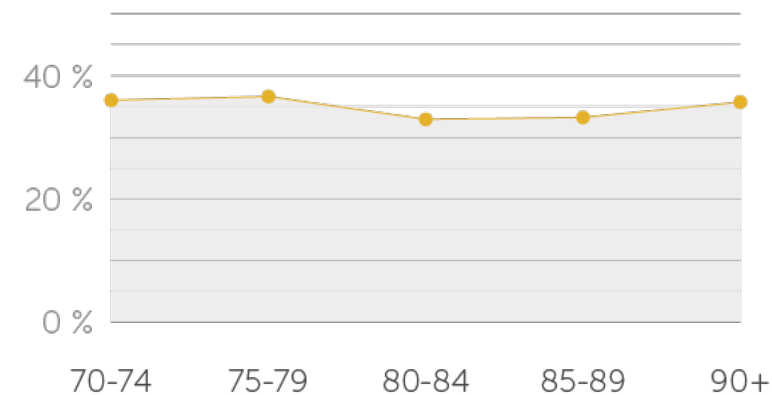
Forekomst av demens og MCI

Andel med demens per aldersgruppe:

Andel med MCI per aldersgruppe:

Personer med demens
i Norge i 2020

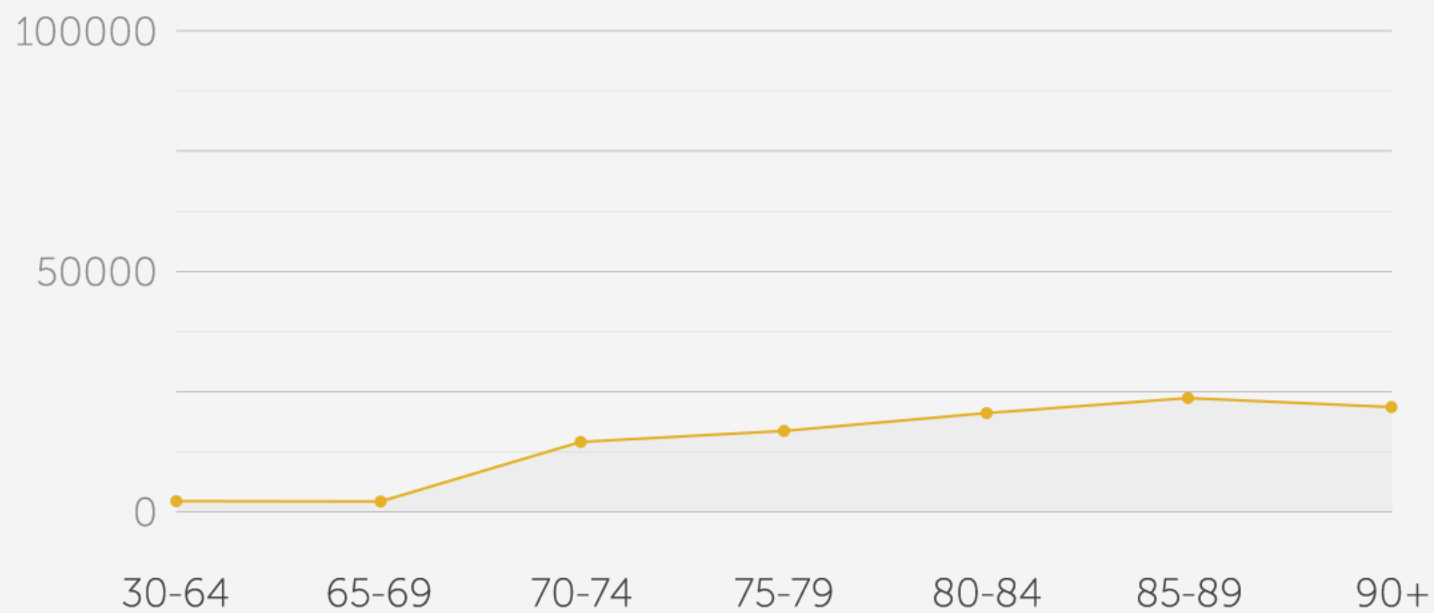
101118

1,88 % av populasjonen

Forekomst av demens nå og i fremtiden

2020

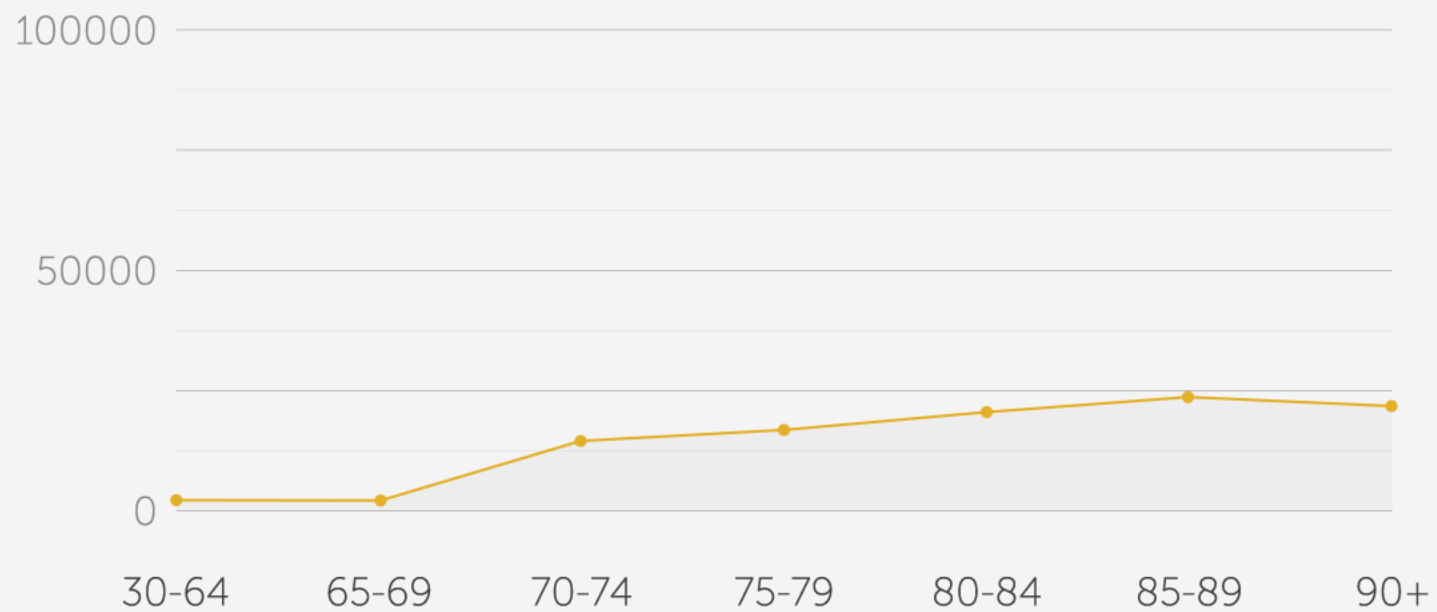
101118

Forekomst av demens i fremtiden

2020

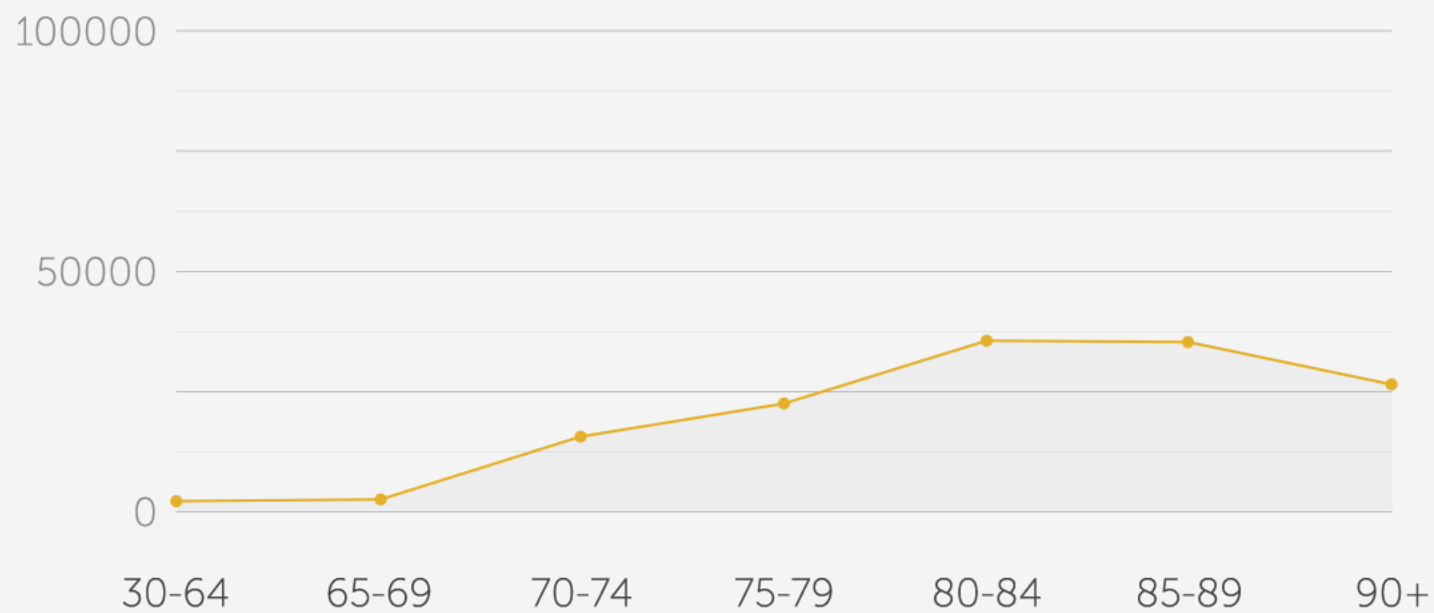
101118

Forekomst av demens i fremtiden

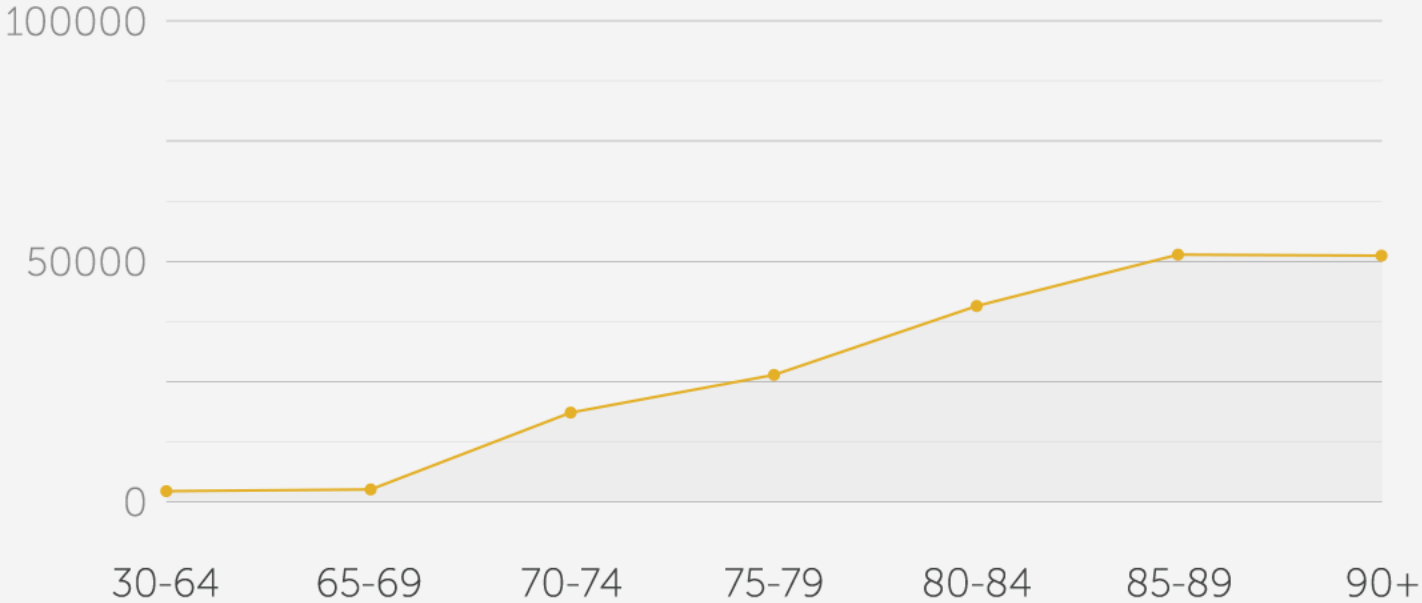
2020 101118

2030 139770

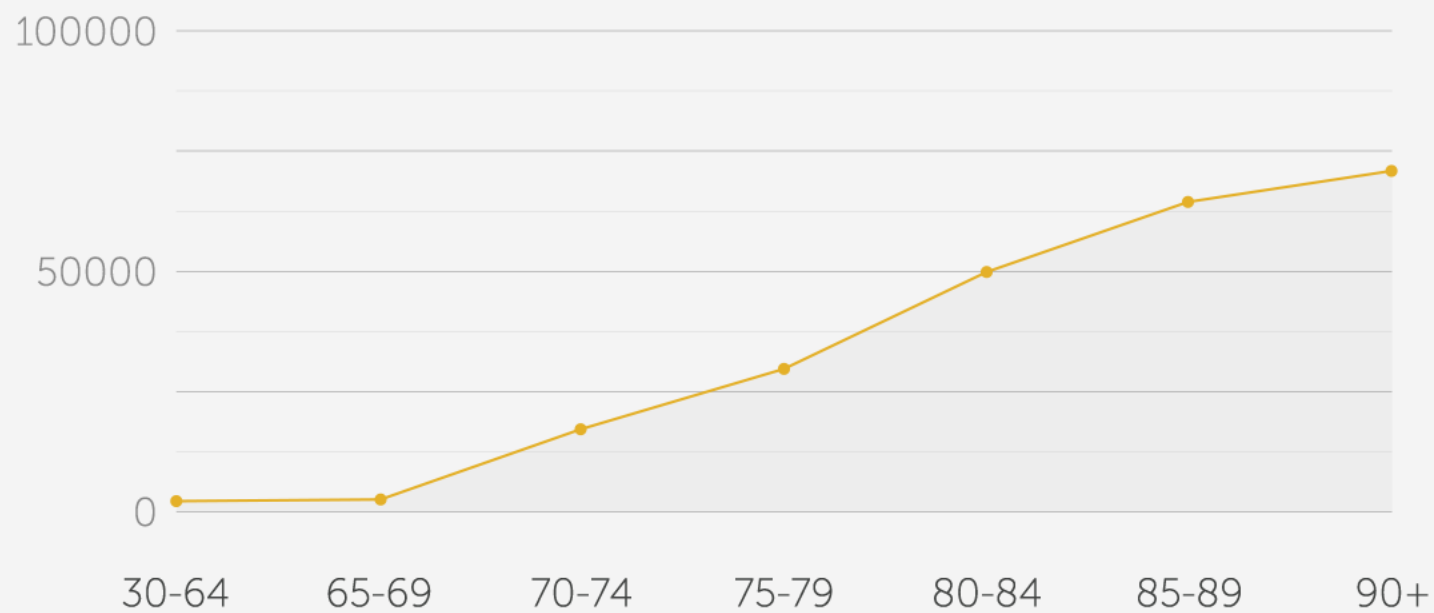
Forekomst av demens i fremtiden

2020	101118
2030	139770
2040	192789

Forekomst av demens i fremtiden

2020	101118
2030	139770
2040	192789
2050	236789

People with MCI
in Norway in 2022

248984

Aldring og helse
Nasjonalt senter

To veier til lavere forekomst

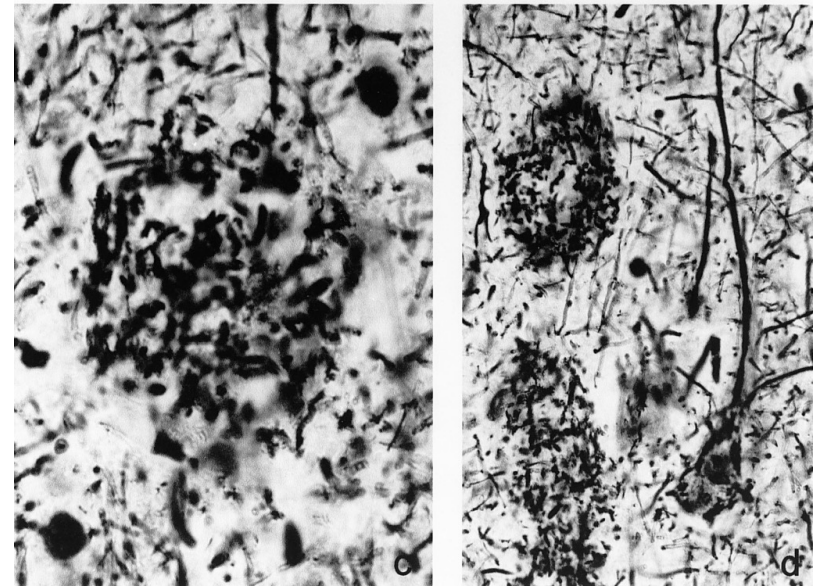
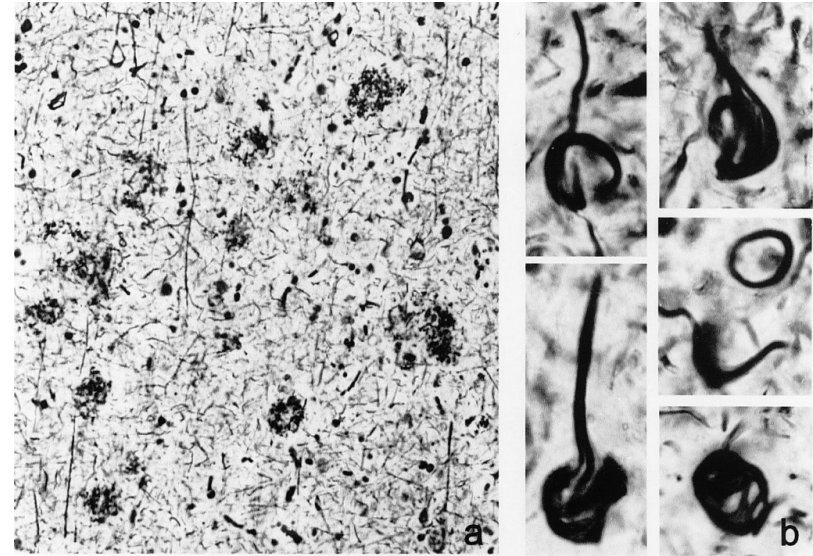
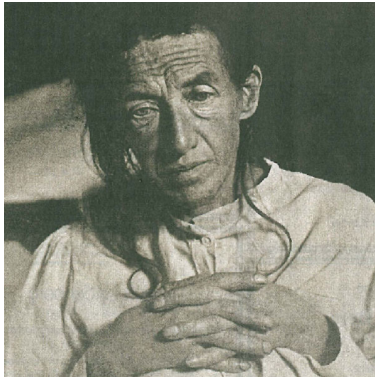
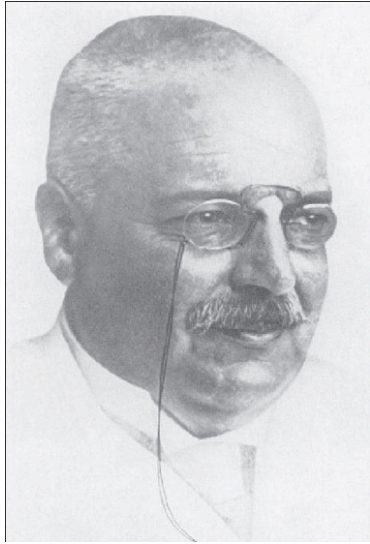
Kurerende behandling

Forebygging

Aldring og helse
Nasjonalt senter

Jakten på beta-amyloid

ARTICLE

doi:10.1038/nature19323

The antibody aducanumab reduces $A\beta$ plaques in Alzheimer's disease

Jeff Sevigny^{1*}, Ping Chiao^{1*}, Thierry Bussière^{1*}, Paul H. Weinreb^{1*}, Leslie Williams¹, Marcel Maier², Robert Dunstan¹, Stephen Salloway³, Tianle Chen¹, Yan Ling¹, John O'Gorman¹, Fang Qian¹, Mahin Arastu¹, Mingwei Li¹, Sowmya Chollate¹, Melanie S. Brennan¹, Omar Quintero-Monzon¹, Robert H. Scannevin¹, H. Moore Arnold¹, Thomas Engber¹, Kenneth Rhodes¹, James Ferrero¹, Yaming Hang¹, Alvydas Mikulskis¹, Jan Grimm², Christoph Hock^{2,4} & Alfred Sandrock¹§

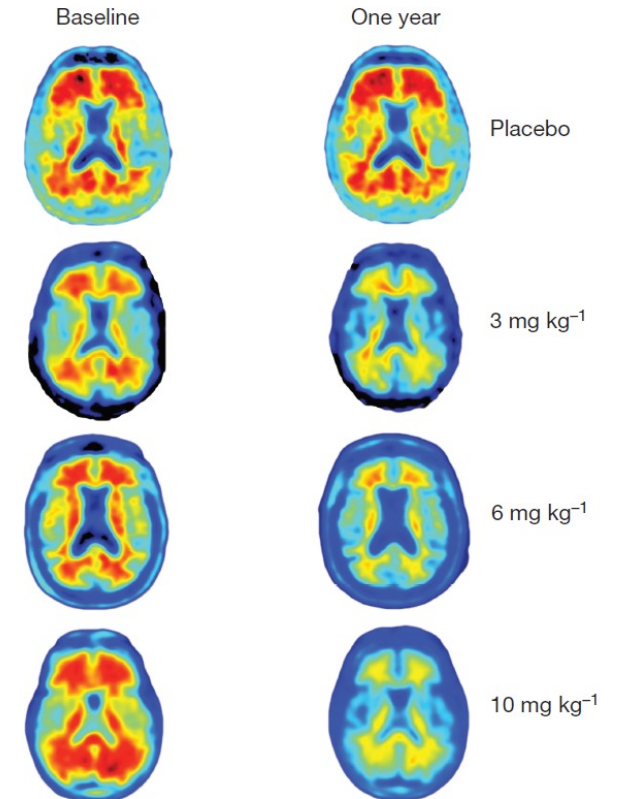

Figure 1 | Amyloid plaque reduction with aducanumab: example amyloid PET images at baseline and week 54. Individuals were chosen based on visual impression and SUVR change relative to average one-year response for each treatment group ($n = 40, 32, 30$ and 32 , respectively). Axial slice shows anatomical regions in posterior brain putatively related to AD pathology. SUVR, standard uptake value ratio.

The NEW ENGLAND JOURNAL *of* MEDICINE

ORIGINAL ARTICLE

Lecanemab in Early Alzheimer's Disease

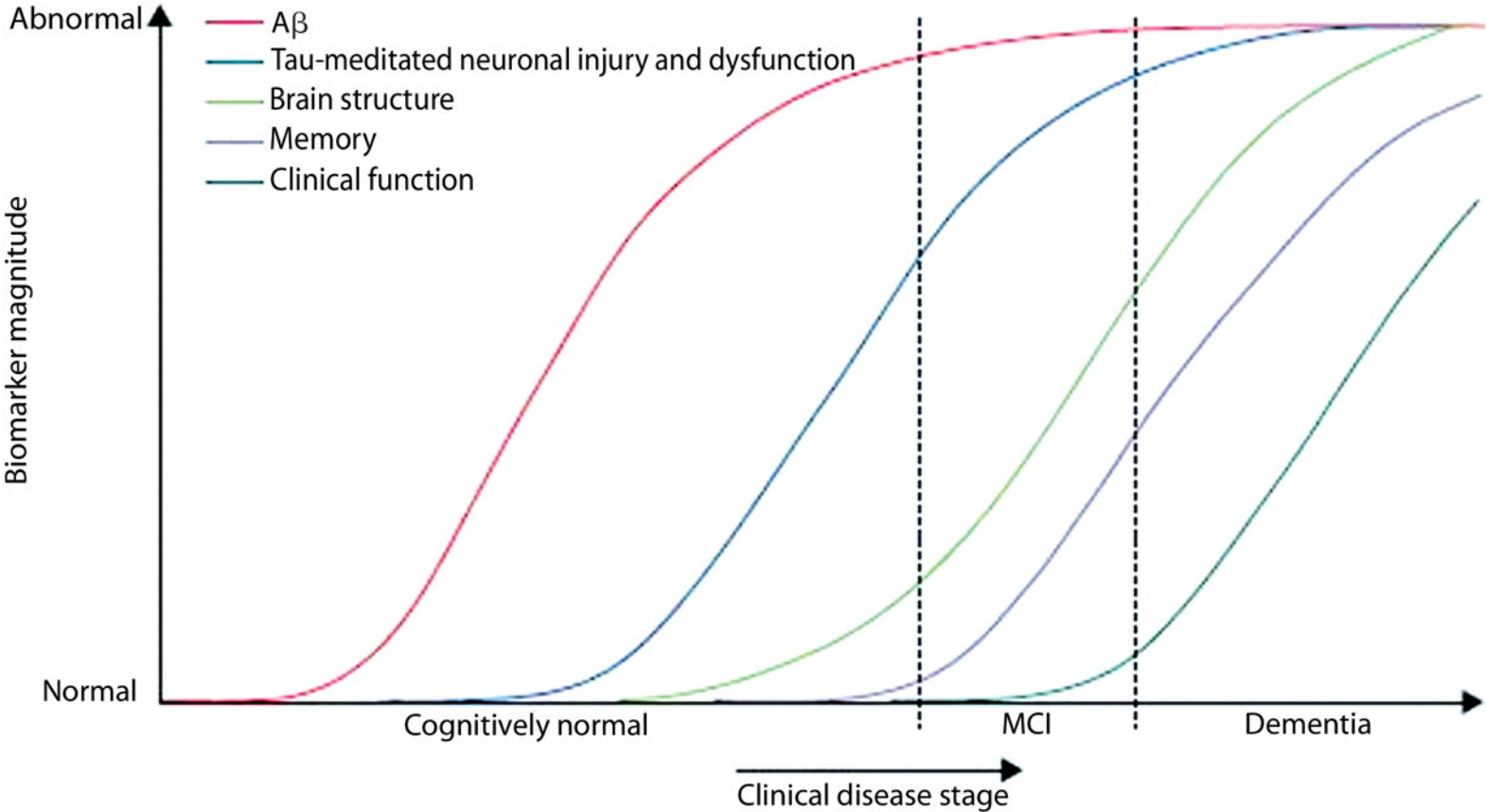
C.H. van Dyck, C.J. Swanson, P. Aisen, R.J. Bateman, C. Chen, M. Gee, M. Kanekiyo,
D. Li, L. Reyderman, S. Cohen, L. Froelich, S. Katayama, M. Sabbagh, B. Vellas,
D. Watson, S. Dhadda, M. Irizarry, L.D. Kramer, and T. Iwatsubo

ABSTRACT

Hvorfor så skuffende effekt?

- Retter seg ikke mot den mest toksiske formen for amyloid
 - Hva nå det enn er
- For kort varighet av studier
- På feil tidspunkt i sykdomsutviklingen
- Svakheter i design
 - Heterogene utvalg
 - For mange fullfører ikke studiene
- For sent...

Hypothetical model of the dynamic biomarkers of the AD cascade.

Jack C R Radiology 2012;263:344-361

Radiology

Aldring og helse
Nasjonalt senter

En tidlig diagnose

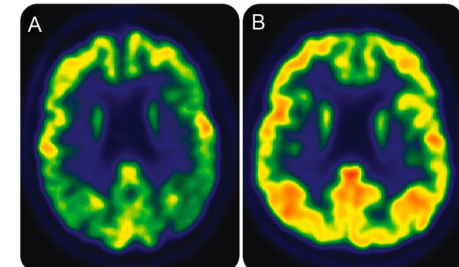
Eller en diagnose til rett tid

Billeddiagnostikk

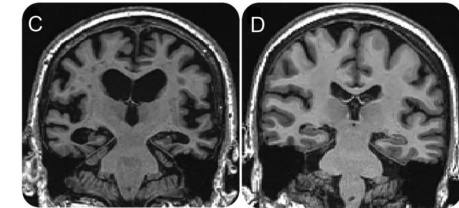

Figure 1 Images of clinically normal individuals and participants with AD

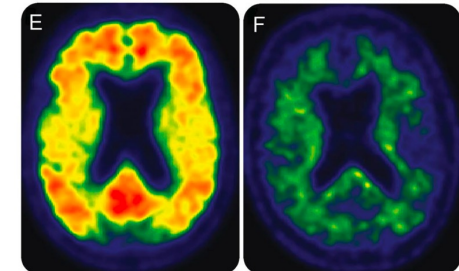
FDG-PET

MRI

Amyloid-PET

Jack et al. Neurology 2016

Spinalvæskeundersøkelse

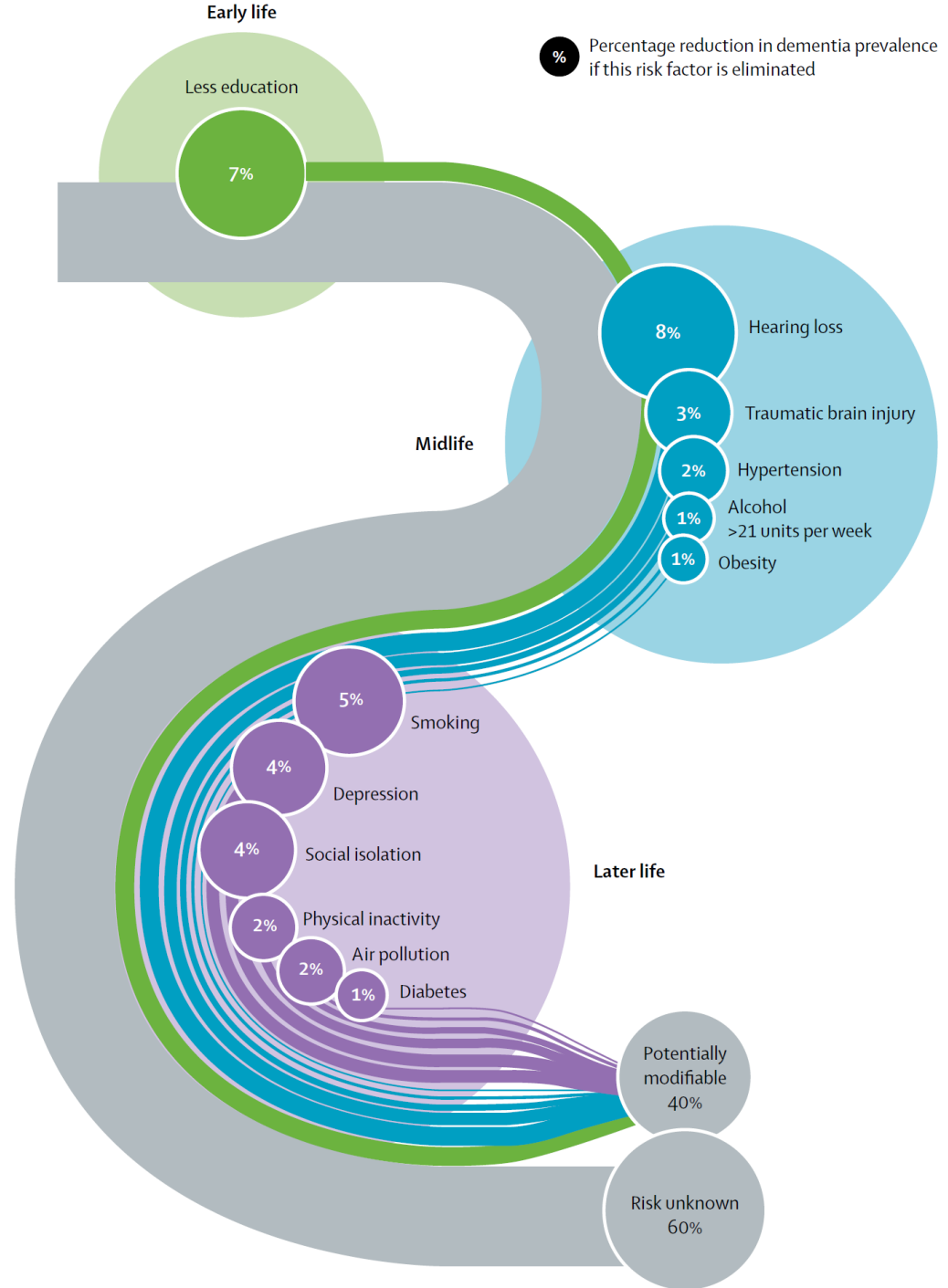
Kan en blodprøve gi diagnosen?

Aldring og helse
Nasjonalt senter

Forebygging er det
sikreste kortet

Høreapparat hjelper nå

Bivirkninger av det glade budskap

- Usikkerhet
- Tilkortkommenhet
- Angst
- Depresjon
- Stress
- Skam
- Stigma